

ด่วนที่สุด

ที่ รง ๐๓๑๖.๕/๓๐๙๓

กระทรวงแรงงาน

ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กทม. ๑๐๔๐๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง สรุปลผลการพิจารณามาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๔๘๕๒ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อมูลมาตรการคุ้มครองแรงงานข้ามชาติตามข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
๒. สรุปลผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (คบท.) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงแรงงานขอเสนอ เรื่อง สรุปลผลการพิจารณามาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และ (๑๓)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ รับทราบมาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ ซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอ ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย และด้านการบริหารจัดการ ซึ่งให้แต่ละหน่วยงานไปดำเนินการตามข้อเสนอ และให้กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติ โดยให้กระทรวงแรงงานสรุปลผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ/ความเห็นในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี รายละเอียดตามที่อ้างถึง

๑.๒ เรื่องนี้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๒๑ วรรคสอง แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ความเร่งด่วน...

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

คณะรัฐมนตรีกำหนดให้กระทรวงแรงงานสรุปผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการความเห็นในภาพรวม เกี่ยวกับมาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ กรมการจัดหางานได้จัดประชุมเพื่อพิจารณามาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ โดยมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการต่างชาติ ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และผู้แทนสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง โดยที่ประชุมมีมติให้นำความเห็นของที่ประชุมเสนอคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (คปต.)

๓.๒ ผลการพิจารณามาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติในประเด็นข้อเสนอด้านนโยบายและด้านการบริหารจัดการ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (คปต.) ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ดังนี้

๓.๒.๑ ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

๓.๒.๑.๑ ประเทศไทยมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน และเศรษฐกิจของประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีความต้องการแรงงานจำนวนมาก จึงก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานจากประเทศต้นทางมายังประเทศไทย เมื่อมีการจับกุม ผลักดัน ส่งกลับคนต่างด้าวออกไป คนต่างด้าวดังกล่าวก็สามารถลักลอบกลับเข้ามาได้อีก การแก้ปัญหาที่จะทำให้เกิดผลเป็นรูปธรรมคือ การสร้างกำแพง หรือรั้วไฟฟ้า ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่สามารถดำเนินการได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อการควบคุมไม่ให้คนต่างด้าวลักลอบเข้าประเทศไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น จึงต้องหาแนวทางบริหารจัดการว่าหากแรงงานลักลอบเข้ามาในประเทศแล้วจะอย่างไรให้อยู่ในระบบ โดยไม่ให้เป็นภัยต่อความมั่นคงภายในประเทศ สามารถตรวจสอบและควบคุมได้ ทั้งนี้ กรณีแรงงานเมียนมาหากมีการส่งกลับแล้วแรงงานถูกทำร้าย อาจเป็นปัญหาใหญ่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยซึ่งจะถูกโจมตีจากองค์กรระหว่างประเทศ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทย ในเรื่องนี้จำเป็นต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบ

๓.๒.๑.๒ ปัจจุบันกระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน ดำเนินนโยบายโดยกำหนดให้แรงงานต่างชาตินักคนต้องอยู่ในระบบการจ้างงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยมุ่งเน้นการนำแรงงานเข้ามาทำงานตามบันทึกความเข้าใจด้วยความร่วมมือในการจ้างแรงงานระหว่างรัฐ (MOU) โดยมีการดำเนินการนำเข้าแรงงานต่างด้าวตามระบบ MOU อย่างสม่ำเสมอ ปัจจุบันมีแรงงานที่เข้ามาทำงานตามระบบ MOU จำนวน ๖๓๑,๒๖๔ คน (กัมพูชา ๑๗๑,๙๐๖ คน ลาว ๑๙๐,๖๒๕ คน และเมียนมา ๒๖๘,๗๓๓ คน) (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗) นอกจากนี้ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗ เห็นชอบการต่ออายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวที่ถือหนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางตามมติคณะรัฐมนตรีที่ได้รับอนุญาตทำงานถึงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ (เป็นกลุ่มจดทะเบียนตามมติคณะรัฐมนตรี) ในลักษณะ MOU โดยคนต่างด้าวจะได้รับอนุญาตให้ทำงานเป็นเวลา ๒ ปี ต่ออายุได้อีกครั้งเดียว เป็นระยะเวลา ๒ ปี

นอกจาก...

นอกจากนี้ ยังมีมาตรการจูงใจให้นายจ้าง/สถานประกอบการจ้างแรงงานข้ามชาติถูกกฎหมาย โดยมีมาตรการต่าง ๆ เช่น การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการขออนุญาตทำงาน เพื่อให้ นายจ้าง สถานประกอบการได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้น ขณะลดการจับกุมค่าธรรมเนียมการจ้างคนต่างด้าว เพื่อมิให้เป็นภาระต่อนายจ้าง/สถานประกอบการ และลดอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา (Visa) จากอัตราปกติ ๒,๐๐๐ บาท เหลือเพียง ๕๐๐ บาท รวมถึงใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ลดขั้นตอนการแจ้งที่พักอาศัยของคนต่างด้าว ตามมาตรา ๓๗ และการแจ้งคนต่างด้าวเข้าพักอาศัยของเจ้าบ้าน ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และมีการดำเนินโครงการให้ความรู้ความเข้าใจแก่นายจ้าง สถานประกอบการ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีโครงการต่าง ๆ อาทิ โครงการเสริมสร้างการรับรู้ให้กับนายจ้าง สถานประกอบการ แรงงานต่างด้าว และองค์กรภาคีเครือข่าย โดยใช้งบประมาณ ๑๐,๖๐๗,๐๗๐ บาท ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๘,๒๖๖ คน โครงการประชาสัมพันธ์การจัดการระบบ แรงงานต่างด้าว โดยใช้งบประมาณ ๓๔,๕๖๑,๖๐๐ บาท มีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑,๙๙๕,๑๕๐ คน สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เสนอของบประมาณจากกองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว อาทิ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน มีการดำเนินโครงการ ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายแรงงานกับการทำงานของคนต่างด้าว โดยใช้งบประมาณ ๑๗๒,๐๐๐ บาท ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๑,๐๐๐ คน

อย่างไรก็ตาม หากมีการนำเข้าแรงงานมาทำงานตามระบบ MOU เพียงอย่างเดียว อาจทำให้แรงงานที่มีสถานะไม่ถูกต้องตามกฎหมายที่ลักลอบทำงานอยู่ในประเทศ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ภัยจากการสู้รบ เป็นต้น ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาที่ตามมา เช่น การบังคับใช้แรงงาน การกดขี่แรงงาน การค้ามนุษย์ และอาจส่งผลกระทบต่อการจัดระดับ (Tier) ในรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ โดยกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาอีกด้วย จึงจำเป็นต้องมีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่มีสถานะไม่ถูกต้องตามกฎหมายที่ลักลอบทำงานกับนายจ้างอยู่แล้ว ได้ปรับเปลี่ยนสถานะเป็นแรงงานที่ทำงานอย่างถูกกฎหมาย ซึ่งมาตรการที่กล่าวมาข้างต้นเป็นมาตรการที่กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน ดำเนินการมาโดยตลอด เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก นอกจากนี้ กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน ยังมีการบังคับใช้กฎหมายโดยมีปฏิบัติการ เจอ จับ ปรับ ผลักดัน แรงงานข้ามชาติที่ลักลอบทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตทั่วประเทศ

๓.๒.๑.๓ กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน ได้กำหนดแนวทางการประกันสุขภาพคนต่างด้าวเพื่อไม่ให้เป็นการของรัฐบาล โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗ กำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวที่มีสถานะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยกรณีคนต่างด้าวทำงานกับนายจ้างในกิจการซึ่งได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้าประกันสังคม ให้ทำประกันสุขภาพกับโรงพยาบาลของรัฐตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพแรงงานต่างด้าว หรือทำประกันสุขภาพกับบริษัทประกันภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย สำหรับกรณีคนต่างด้าวทำงานกับนายจ้างในกิจการที่ต้องเข้าประกันสังคม ต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตน โดยในระหว่างที่ยังไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม ให้คนต่างด้าวทำประกันสุขภาพกับโรงพยาบาลของรัฐตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพแรงงานต่างด้าวหรือทำประกันสุขภาพกับบริษัทประกันภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย

ทั้งนี้ คนต่างด้าวจะต้องทำประกันสุขภาพกับสถานพยาบาลของรัฐหรือบริษัทประกันภัยที่มีสถานะมั่นคงตามหลักเกณฑ์ที่กรมการจัดหางานกำหนดและเชื่อมโยงข้อมูลการประกันสุขภาพกับกรมการจัดหางานเท่านั้น โดยการทำประกันสุขภาพกับบริษัทประกันภัย คนต่างด้าวจะต้องได้รับสิทธิประโยชน์ด้านการรักษาพยาบาลไม่น้อยกว่าสิทธิประโยชน์ด้านการรักษาพยาบาลที่ได้รับจากการทำประกันสุขภาพกับสถานพยาบาลของรัฐ

ในส่วนของกระทรวงสาธารณสุขจะมีทั้งการตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพ กรณีแรงงานต่างด้าวที่ไม่อยู่ในระบบประกันสังคม และข้อมูลของคนต่างด้าวที่เข้ามารักษาพยาบาลและเรียกเก็บไม่ได้ จะให้โรงพยาบาลนั้นกรอกข้อมูลเข้าไปในระบบ ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่สามารถเรียกดูได้ว่าไม่สามารถเรียกเก็บได้จำนวนเท่าไร ชาติทุนเท่าไร โดยแยกตามประเทศของแรงงานต่างด้าว เช่น CLMV ไม่สามารถเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่ไม่สามารถเรียกเก็บได้ อาจพิจารณาขอความอนุเคราะห์จากองค์กรภาคประชาสังคม ทั้งนี้ สถานทูตต่างประเทศต่าง ๆ ประจำประเทศไทย จะมีหน่วยงานที่ให้ความคุ้มครองคนของชาติตนอยู่แล้ว หากมีบุคคลสัญชาติใดเจ็บป่วยและไม่มีคำรักษาพยาบาลอาจจะประสานไปยังสถานทูตของคนสัญชาตินั้น ๆ เพื่อขอรับการช่วยเหลือได้

๓.๒.๑.๔ ประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์นั้น ปัจจุบันกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานอยู่ระหว่างการร่างรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ (Trafficking in Persons Report: TIP Report) ซึ่งจะมีประเด็นการป้องกันการค้ามนุษย์ในกลุ่มแรงงานต่างด้าว ซึ่งจะรวบรวมผลการปฏิบัติงานของหลายหน่วยงาน อาทิ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมการจัดหางาน สำนักงานประกันสังคม กรมประมง สำหรับด้านการคุ้มครองแรงงานต่างด้าวกกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน คุ้มครองแรงงาน โดยเท่าเทียมกันไม่ว่าแรงงานต่างด้าวจะมีสถานะถูกกฎหมายหรือไม่ นอกจากนี้ กรมการจัดหางานได้มีการขยายการจัดตั้งศูนย์ร่วมบริการให้ความช่วยเหลือแรงงานต่างด้าวเพิ่มเติม จากเดิมที่มีอยู่ ๑๐ ศูนย์ เพิ่มอีก ๒๐ ศูนย์ รวมเป็น ๓๐ ศูนย์ (เชียงใหม่ ตาก สมุทรปราการ สมุทรสาคร ชลบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี สงขลา ระนอง ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม ภูเก็ต ระยอง ฉะเชิงเทรา ราชบุรี จันทบุรี ชุมพร กาญจนบุรี พระนครศรีอยุธยา เชียงราย ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ปราจีนบุรี พังงา นครศรีธรรมราช สระแก้ว สระบุรี ตรัง) เพื่อให้แรงงานต่างด้าวเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว โดยกรมการจัดหางานได้จัดสรรงบประมาณและอัตรากำลังให้กับศูนย์ดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

๓.๒.๑.๕ ประเด็นการทุจริต หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แจ้งกำชับเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตและโปร่งใส และมีการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรณีมีการพบเห็นการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ และแจ้งมายังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (Personal Data Protection Act: PDPA) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ถูกกำหนดขึ้น เพื่อป้องกันการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลของทุกคน รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลและนำไปใช้โดยไม่ได้แจ้งให้ทราบ และไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลเสียก่อน ในส่วนของกระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน มีการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว หากบุคคลนั้นไม่ยินยอมเปิดเผยข้อมูลไม่ว่าจะเป็นนายจ้างหรือคนต่างด้าวจะมีการคุ้มครองความปลอดภัยของข้อมูล นอกจากนี้ กรมการจัดหางานยังมีมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของกรมการจัดหางานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีอีกด้วย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กรมการจัดหางานได้รับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (Integrity and transparency assessment : ITA) ๙๓.๑๑ คะแนน สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

อาทิ...

อาทิ กระทรวงมหาดไทย ได้คะแนน ๙๒.๑๓ คะแนน กระทรวงกลาโหม ได้คะแนน ๘๘.๙๑ คะแนน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้คะแนน ๙๗.๗๓ คะแนน กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ได้คะแนน ๘๙.๔๑ คะแนน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้คะแนน ๘๕.๙๒ คะแนน และสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ได้คะแนน ๙๕.๘๘ คะแนน เป็นต้น

สำหรับการกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางให้มีการตรวจสอบ การใช้จ่ายงบประมาณทางการแพทย์ของสถานพยาบาลที่มีแรงงานต่างด้าวเข้ารับการรักษาพยาบาล ทุกหน่วยงาน มีหน่วยงานตรวจสอบภายในของแต่ละหน่วยงานอยู่แล้ว นอกจากนั้น ยังมีหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เข้ามาดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง อีกด้วย

๓.๒.๒ ข้อเสนอแนะด้านการบริหารจัดการ

๓.๒.๒.๑ กระทรวงแรงงาน

๑) คณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว การประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (คปต.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๗ ที่ประชุมเห็นชอบ การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวซึ่งอยู่ในประเทศอยู่แล้ว ๒ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มคนต่างด้าว ที่มีสถานะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยผ่อนผันให้คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษและการทำงาน เพื่อป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ การบังคับใช้แรงงาน และเพื่อไม่ให้เป็นภาระต่องบประมาณด้านสาธารณสุข ของประเทศ ๒) การต่ออายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวที่ถือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือ เดินทางตามมติคณะรัฐมนตรีที่ได้รับอนุญาตทำงานถึงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ในลักษณะ MOU โดยคนต่างด้าว จะได้รับอนุญาตให้ทำงานเป็นเวลา ๒ ปี ต่ออายุได้อีกครั้งเดียว เป็นระยะเวลา ๒ ปี ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ เรื่อง การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗ ที่ผ่านมา

๒) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้มีการชักชวนแนวปฏิบัติ ตาม “คู่มือการวินิจฉัยความผิดฐานบังคับใช้แรงงานตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. ๒๕๖๒ (สำหรับเจ้าหน้าที่)” ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงาน และบริการแก่นายจ้าง ผู้ประกอบการ ลูกจ้าง มาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจะมีหนังสือกำกับ ไปยังหน่วยปฏิบัติอีกครั้ง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๓.๒.๒.๒ กระทรวงมหาดไทย

๑) ในประเด็นบัตรผ่านแดน กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง เป็นผู้ปฏิบัติ ซึ่งการปฏิบัติเป็นตามข้อตกลงระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ ลาว กัมพูชา เมียนมา และมาเลเซีย เป็นต้น ซึ่งข้อตกลงของทั้งสี่ประเทศมีความคล้ายกัน แต่จะมีความแตกต่างกันบ้าง ในบางประเด็น ซึ่งในข้อตกลงจะระบุไว้ว่า คนที่จะขอบัตรผ่านแดนต้องมีการอาศัยอยู่อย่างถาวรในพื้นที่นั้น ๆ

ซึ่งการสัญจร...

ซึ่งการสัญจรข้ามแดนจะเป็นการสัญจรข้ามแดนระหว่างจังหวัด เช่น จังหวัดจันทบุรีมีพื้นที่ติดกับจังหวัดพระตะบองของพื้นที่กัมพูชา ก็จะสามารถเข้าไปได้เฉพาะพื้นที่จังหวัดพระตะบองเท่านั้น เช่นเดียวกับคนในจังหวัดพระตะบองจะเข้ามาในพื้นที่ประเทศไทยได้เพียงจังหวัดจันทบุรีเท่านั้น ซึ่งประเด็นการแก้ไขข้อตกลงอาจมีความเป็นไปได้ โดยกระทรวงมหาดไทยจะมีหนังสือแจ้งไปยังกระทรวงการต่างประเทศ เนื่องจากผู้ที่มีอำนาจลงนามของทั้งสองประเทศเป็นระดับรัฐมนตรี ซึ่งการลงนามโดยรัฐมนตรีเนื่องจากที่ผ่านมามีการมอบอำนาจในเรื่องการลงนาม ซึ่งถือได้ว่าเป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศลงนามได้ หากเป็นรัฐมนตรีกระทรวงอื่น ๆ จะต้องมีการขอรับมอบอำนาจเต็ม (Full Power) ในการลงนาม อย่างไรก็ตาม ในการปรับแก้ข้อตกลงหรือการลงนามเรื่องใหม่ หน่วยงานต้นเรื่องสามารถดำเนินการได้

สำหรับประเด็นที่ต้องมีภูมิลาเนาในพื้นที่ชายแดนเป็นระยะเวลาานเท่าใด จึงจะสามารถทำบัตรผ่านแดนเพื่อเข้ามายังพื้นที่ชายแดนไทยได้ เป็นเรื่องกิจการภายในของแต่ละประเทศนั้น ๆ สำหรับประเทศไทยการปฏิบัติตามข้อตกลงว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างประเทศเป็นการระบุพื้นที่ในการข้ามแดนเข้ามายังประเทศไทยว่าจะให้คนจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาในประเทศไทยได้ในระดับใด และการกำหนดระยะเวลาการพำนัก รวมถึงวัตถุประสงค์ของการเข้ามาโดยใช้บัตรผ่านแดน

๒) มาตรการคัดกรองเบื้องต้นแก่ประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้านที่ถือบัตรผ่านแดน สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจะมีกระบวนการในการคัดกรองเบื้องต้น โดยใช้การสัมภาษณ์โดยการสอบถามวัตถุประสงค์ที่จะเข้ามาในประเทศไทย วันที่เดินทางกลับ หากแจ้งว่าเข้ามาเยี่ยมญาติ จะสอบถามสถานที่ตั้งของบ้านญาติ หรือกรณีเข้ามาท่องเที่ยว จะต้องสอบถามว่าจะไปท่องเที่ยวที่ไหน อย่างไรก็ตาม ทั้งนี้ ต้องไม่เกินวัตถุประสงค์ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ ทั้งนี้ การลักลอบเดินทางเข้าพื้นที่ขึ้นในของประเทศจะมีจุดสกัดกันตามเส้นทางต่าง ๆ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

๓) การกำหนดมาตรการในการกำกับ ควบคุม และกำชับเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจโดยมิชอบแสวงหาประโยชน์จากขบวนการเครือข่ายนายหน้าขนย้ายแรงงานผิดกฎหมาย และการกำหนดมาตรการในการคุ้มครองประชาชนในพื้นที่ที่แจ้งเบาะแสการทุจริตของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ โดยการเก็บรักษาข้อมูลของบุคคลนั้นเป็นความลับ รวมถึงการกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ชายแดนที่มีปัญหาการลักลอบเข้าเมืองของแรงงานข้ามชาติ ทหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อกำหนดมาตรการส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันแจ้งข้อมูลแรงงานข้ามชาติลักลอบเข้าเมือง นั้น เป็นประเด็นในเรื่องการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่บริเวณชายแดนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่ละจังหวัดมีข้อสั่งการอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม กรมการปกครองจะมีหนังสือแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดกำชับในเรื่องดังกล่าวอีกครั้ง

๓.๒.๒.๓ หน่วยงานด้านความมั่นคง

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงกลาโหม ต้องกำหนดมาตรการให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ควบคุม กำกับ ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด และกำชับเจ้าหน้าที่มิให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดในกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ

ตลอดจน...

ตลอดจนให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตและเต็มกำลังความสามารถ หากพบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
หย่อนยาน หรือปล่อยปละละเลยหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ให้พิจารณาข้อบกพร่องเจ้าหน้าที่
ผู้รับผิดชอบ และผู้บังคับบัญชาผู้มีหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแลทุกกรณีอย่างเด็ดขาด ทั้งทางอาญา ทางวินัย
หรือทางปกครอง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ หน่วยงานด้านความมั่นคงดังกล่าวรับทราบ และรับข้อเสนอไปปฏิบัติ
อย่างเคร่งครัดต่อไป

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้มีข้อสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด เพื่อให้มาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการบริหารจัดการ
แรงงานข้ามชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อเสนอในมาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการบริหาร
จัดการแรงงานข้ามชาติมาพิจารณาปรับใช้ตามความเหมาะสม เพื่อประโยชน์ของประเทศ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การประชุมคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (คปต.)
ครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เวลา ๑๔.๓๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้องประชุม ศ. นิคม
จันทรวีฑูร ชั้น ๕ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน อาคารกระทรวงแรงงาน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
แรงงาน เป็นประธานการประชุม ที่ประชุมมีมติเห็นชอบการอนุญาตให้ผู้ควบคุมอากาศยานต่างชาติ (นักบิน)
ทำการบินในเส้นทางการบินภายในประเทศเป็นการชั่วคราว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกำหนด
การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑
โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อยกเว้นให้ผู้ควบคุมอากาศยานต่างชาติ (นักบิน) ที่มาพร้อมอากาศยาน
(เครื่องบิน) สามารถทำงานได้เป็นการชั่วคราว และเห็นชอบผลการพิจารณามาตรการป้องกันการทุจริต
ในกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติในประเด็นข้อเสนอด้านนโยบายและด้านการบริหารจัดการ
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๗.๒ พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐
และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงแรงงาน พิจารณาแล้วเห็นควรเสนอสรุปผลการพิจารณามาตรการป้องกันการทุจริตในกระบวนการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ เพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิพัฒน์ รัชกิจประการ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

กรมการจัดหางาน

สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

โทร ๐ ๒๒๔๕ ๒๔๗๖ (นายชาญบดี ดิษเจริญ)

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๑๗๒๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ migrant2560@gmail.com